

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek

TOM 18

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT
OF THE ARTS AND SCIENCES
PHILOLOGICAL AND PHILOSOPHICAL SECTION
PHILOLOGICAL COMMITTEE

Critical Literary Argument in Poland

edited by Sylwia Panek

volume 18

Dariusz Pawelec

**‘Distrust Should Be Its Mission.’
The New Wave Polemic Over Poetry**

The study undertakes the most important programme presentations from the period of the so-called ferment and tension (1967–1976) of pokolenie 68 (Nowa Fala) [Generation 68 (New Wave)] in Polish Poetry with poets such as Stanisław Barańczak, Adam Zagajewski, Julian Kornhauser and Krzysztof Karasek. The introduction outlines the circumstances tied to the beginnings of this generation’s awareness and subsequent crystallisation as well as the programme theses and polemics within Generation, as well as polemics with literary predecessors (Orientacja Hybrydy, pokolenia 56) [The Hybrid, Generation 56]. Source texts were chosen by dividing into 5 groups the collection of early manifestoes, important drafts of programmes and polemics, proven diagnoses concerning the Generation’s situation and discussion on the so-called thesis on the world not represented – including the intra-Generational polemic over the value of Zbigniew Herbert’s poetry. Finally, completing the study, a discussion on the period of Generation 68’s development of polemic over the actualization of Tomas Mann’s *Magic Mountain* and its reception.

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
KOMISJA FILOLOGICZNA

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek
tom 18

Dariusz Pawelec
„Powinna być nieufnością”.
Nowofalowy spór o poezję

Poznań 2020
WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Główny Redaktor Wydawnictw PTPN
Jakub Kępiński

Recenzent
dr hab. Elżbieta Winiecka, prof. UAM

Redakcja językowa i korekta
Elżbieta Turzyńska

Projekt okładki
Elżbieta Kidacka

Łamanie
Marlena Roszkiewicz

Publikacja finansowana
w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
w latach 2017–2021, nr projektu 11H 16 0131 84

© Copyright by Sylwia Panek, Dariusz Pawelec, Poznań 2020

© Copyright for this edition by Poznańskie Towarzystwo
Przyjaciół Nauk, Poznań 2020

ISBN 978-83-7654-465-6

ISSN 2081-5999

Spis treści

ROZPRAWA WSTĘPNA

Spór nie tylko o poezję. O narodzinach świadomości pokoleniowej Nowej Fali	13
Spór o początek	13
Spór z poprzednikami	27
Spór wewnętrzny	40

TEKSTY ŹRÓDŁOWE. ANTOLOGIA

Wykaz tekstów źródłowych	57
Nota edytorska.....	61

MANIFESTY

S[tanisław] B[arańczak] Parę przypuszczeń na temat poezji współczesnej	65
Jerzy Piątkowski, Stanisław Stabro, Julian Kornhauser, Adam Zagajewski, Jerzy Kronhold, Wit Jaworski [inc.] Poezja jest niezgodą... ..	69
Bohdan Urbankowski O Nowy Romantyzm. Manifest poetycki	73
Włodzimierz Paźniewski, Stanisław Piskor, Tadeusz Sławek, Andrzej Szuba Zamiast manifestu	83

POLEMIKI I PROGRAMY

Stanisław Barańczak Nieufni i zadufani. Rzecz o walce romantyków z klasykami w poezji najmłodszej	91
---	----

Jacek Bierezin	
W stronę etyki	109
Jerzy Piątkowski, Stanisław Stabro, Julian Kornhauser, Adam Zagajewski, Jerzy Kronhold, Wit Jaworski	
Magiczne zaklęcie, które wyzwala metafora	117
Krzysztof Karasek	
Przez otwory strzelnicze ust	129
Włodzimierz Paźniewski, Stanisław Piskor	
O poezję naszego czasu	145
Stanisław Piskor	
Eklektyzm jako nowatorstwo	165
Włodzimierz Paźniewski	
Lingwiści przyłapani na gorącym uczynku, czyli czy można zbawić świat za pomocą słowników?	177
Andrzej Szuba	
Dokąd maszerują słowa?	185

POLEMIKI I DIAGNOZY

Julian Kornhauser	
Szansa grupy. O najmłodszych grupach literackich w Polsce	197
Julian Kornhauser	
Realizm nienaiwny	207
Ryszard Krynicki	
Czy istnieje już poezja lingwistyczna?.....	215
Bohdan Urbankowski	
Śladem romantyzmu. Tezy do dyskusji o Nowym Romantyzmie	223

ŚWIAT NIE PRZEDSTAWIONY I SPÓR O HERBERTA

Adam Zagajewski	
Rzeczywistość nieprzedstawiona w powojennej literaturze polskiej	247
Julian Kornhauser	
Herbert: z odległej prowincji	263
Stanisław Barańczak	
Etyka i poetyka. Spór o nowy realizm	267

POLEMIKA WOKÓŁ CZARODZIEJSKIEJ GÓRY

Stanisław Barańczak	
Zmieniony głos Settembriniego	277
Krzysztof Karasek	
Wątpliwości dotyczące Settembriniego	289
Adam Zagajewski	
Artysta bez właściwości	305
Bibliografia	315
Indeks osób	319